

Sygn. akt I Ns 976/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: sekr. sąd. Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 stycznia 2017 roku

sprawy z wniosku A. W.

z udziałem E. W. i B. P.

o zmianę stwierdzenia nabycia spadku po W. W. (1)

postanawia:

I. zmienić stwierdzenie nabycia spadku po W. W. (1), w ten sposób, że uchyła postanowienie Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 30 marca 2015 roku, sygn. (...), i stwierdza, że spadek po W. W. (1), zmarłej dnia 8 lutego 2014 roku w S., ostatnio zamieszkałej w S., na podstawie testamentu notarialnego z dnia 5 lutego 2008 roku, nabył syn A. W., syn S. i W. – w całości;

II. zasądzić na rzecz wnioskodawcy A. W. od uczestników postępowania E. W. i B. P. kwoty po 153,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwoty po 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazać uiszczyć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku uczestnikom postępowania E. W. i B. P. kwoty po 12,50 zł tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa w związku ze stawiennictwem świadka.

UZASADNIENIE

We wniosku, złożonym w dniu 20 kwietnia 2016r., A. W. wniósł o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 30 marca 2015r., (...), stwierdzającego, że spadek po W. W. (1), zmarłej 8 lutego 2014r. w S. nabyły jej dzieci: A. W., B. P. i E. W. po 1/3 części, przez stwierdzenie, że spadek po W. W. (1), zmarłej 8 lutego 2014r. w S. nabył jej syn A. W. w całości, na podstawie testamentu notarialnego z dnia 5 lutego 2008r. Zarzucił, że nie wiedział o sprawie toczącej się przed tut. Sądem o sygn. akt (...) i nie wziął udziału w tym postępowaniu. Żadne z zawiadomień nie zostało mu przekazane przez uczestnika E. W. ani jego żonę. Nie miał zatem możliwości uczestniczenia w rozprawie i złożenia testamentu, w którym spadkodawczyni do całości spadku powołała wnioskodawcę. Podniósł, że o wydanym postanowieniu spadkowym dowiedział się dopiero w drugiej połowie marca 2016r., kiedy to Sąd doręczył mu zawiadomienie o wpisach, dokonanych w księdze wieczystej (...).

Uczestnicy postępowania E. W. i B. P. wnieśli o oddalenie wniosku, zarzucili, że o testamencie matki dowiedzieli się dopiero w chwili doręczenia wniosku w niniejszej sprawie oraz, że wnioskodawca wiedział o sprawie spadkowej po matce. Wszelka korespondencja była mu przekazywana przez uczestnika E. W., który przyjął na siebie załatwienie sprawy spadkowej po matce, będąc upoważnionym przez brata A. na mocy pełnomocnictwa z dnia 4.01.2008r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnym postanowieniem z dnia 30 marca 2015r. Sąd Rejonowy w Kłodzku w sprawie o sygn. akt (...), stwierdził, że spadek po W. W. (1), zmarłej w dniu 8 lutego 2014r. w S., ostatnio tam zamieszkałej w K., na podstawie ustawy, nabyły dzieci A. W., B. P. i E. W. – po 1/3 części.

Spadkodawczyni pozostawiła po sobie troje dzieci: A. W., B. P. i E. W.. Zmarła jako wdowa.

Dowód:

odpisy skrócone aktu zgonu W. W. (1), aktu małżeństwa B. P., aktów urodzenia A. W. i E. W.; postanowienie z dnia 30.03.2015r.; zapewnienie spadkowe E. W. (k-2-5, 18, 20 akt (...)).

Spadkodawczyni pozostawiła testament notarialny z dnia 5 lutego 2008r., w którym do całości spadku powołała syna A. W.. Testament ten nie został ujawniony i złożony przed Sądem w sprawie o sygn. akt (...).

Dowód:

testament (k-6)

Fakt sporządzenia przez spadkodawczynię testamentu, powołującego do dziedziczenia wnioskodawcę, był w rodzinie i wśród znajomych znany, mówiła o tym spadkodawczyni, również w obecności uczestników.

Dowód:

zeznania świadków: A. J. (k-57), S. M. (k-57v.), S. P. (k-77), W. R., A. R. (k-97, 104-110);

zeznania wnioskodawcy (k-121).

A. W. nie wiedział o toczącym się w tut. Sądzie postępowaniu w sprawie z wniosku E. W., o sygn. akt (...), i nie brał w nim udziału. Skierowane do niego zawiadomienie o rozprawie wyznaczonej na dzień 11 marca 2015r. odebrane zostało przez B. W., żonę E. W.. Zawiadomienie o kolejnym terminie rozprawy, wyznaczonym na 30 marca 2015r., przeznaczone dla wnioskodawcy odebrał uczestnik E. W., podpisując potwierdzenie odbioru imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy. Żadne z tych zawiadomień nie zostało przekazane wnioskodawcy. Od śmierci marki wnioskodawca pozostaje w konflikcie z siostrą B. P..

Dowód:

potwierdzenia odbioru z dnia 26.01.2015r., 25.02.2015r. (k-12 i 15 akt (...));

częściowo zeznania świadka S. P. (k-77)

częściowo zeznania uczestniczki B. P. (k-58)

częściowo zeznania uczestnika E. W. (k-58v.-59)

zeznania wnioskodawcy (k-121)

Wnioskodawca dowiedział się o wydanym postanowieniu, stwierdzającym nabycie spadku po matce w marcu 2016r., kiedy tu. Sąd doręczył mu zawiadomienie o wpisach dokonanych w księdze wieczystej (...)/ w oparciu o postanowienie z dnia 30 marca 2015r. oraz umowę darowizny z dnia 1 marca 2016r., na podstawie której uczestnik E. W. podarował swój udział (1/3) uczestniczce B. P.. Aktualnie w księdze wieczystej, prowadzonej dla nieruchomości, w której mieszka wnioskodawca, która stanowi majątek spadkowy po matce, jako współwłaściciele wpisani są wnioskodawca co do 1/3 części i uczestniczka B. P. – co do 2/3 części.

Dowód:

zawiadomienie o wpisie w księdze wieczystej (k-8)

odpis z księgi wieczystej (k-7)

zeznania wnioskodawcy (k-121)

A. W. upoważnił brata E. W., w dniu 4.01.2008r. do „załatwiania spraw urzędowych” zaznaczając, że dotyczy to m.in. sądu.

Dowód:

upoważnienie (k-24).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 679 § 1 kpc, dowód, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub, że jej udział w spadku jest inny, niż stwierdzony, może być przeprowadzony tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku (...). Jednakże, ten, kto był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, może tylko wówczas żądać zmiany postanowienia stwierdzającego nabycie spadku, gdy żądanie opiera na podstawie, której nie mógł powołać w tym postępowaniu, a wniosek o zmianę składa przed upływem roku od dnia, w którym uzyskał tę możliwość. Wniosek o wszczęcie takiego postępowania może zgłosić każdy zainteresowany (§ 2). W razie przeprowadzenia dowodu, że spadek w całości lub w części nabyła inna osoba niż wskazana w prawomocnym postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, sąd spadku, zmieniając to postanowienie, stwierdzi nabycie spadku zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym (§ 3).

Wnioskodawca wykazał, że w poprzednim postępowaniu nie miał obiektywnie możliwości powołania faktu sporządzenia testamentu, skoro nie miał wiedzy, że takie postępowanie się toczyło. Pomimo wskazania we wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po W. W. (1), w sprawie o sygn. akt (...), A. W. jako uczestnika postępowania, nie wiedział on o toczącym się postępowaniu i nie wziął w nim udziału. Jak ustalono, skierowane do niego zawiadomienie o rozprawie wyznaczonej na dzień 11 marca 2015r. odebrane zostało przez B. W., żonę E. W.. Zawiadomienie o kolejnym terminie rozprawy, wyznaczonym na 30 marca 2015r., przeznaczone dla wnioskodawcy odebrał uczestnik E. W., podpisując potwierdzenie odbioru imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy. Okoliczności te przyznał uczestnik E. W. na rozprawie w dniu 30 czerwca 2016r. (k-58). Jak ponadto wynika z zeznań wnioskodawcy A. W., żadne z tych zawiadomień nie zostało przekazane wnioskodawcy. Uczestnik E. W. nie wykazał faktu przeciwnego, na który powołał się w odpowiedzi na wniosek. Jego żona B. W., zawnioskowana w charakterze świadka, skorzystała z prawa do odmowy składania zeznań. Zeznania samego uczestnika E. W. Sąd ocenił jako niewiarygodne. Uczestnicy mieli interes w zatajeniu faktu istnienia testamentu, w którym spadkodawczyni powołała do spadku wnioskodawcę w całości, uzyskując stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy i w konsekwencji nabywając udział w spadkowej nieruchomości. Wnosząc o stwierdzenie nabycia spadku, E. W. wskazał brata A., jako uczestnika, oznaczył jego adres i zarazem sam odbierał adresowaną do wnioskodawcy korespondencję, mimo braku stosownego upoważnienia. Jak podniósł wnioskodawca, doręczenie do rąk B. W. było wadliwe, sprzeczne z art. 135 i 138 kpc, skoro powołane przepisy nie przewidują możliwości dokonania doręczenia sąsiadowi, nawet w sytuacji, gdy jest nim brat czy bratowa. Uczestnik przyznał, że wnioskodawca nie udzielił mu pełnomocnictwa do odbierania przesyłek pocztowych. Zarazem, w poprzednim postępowaniu nie powoływał się na „upoważnienie” z dnia 4.01.2008r. do „załatwiania spraw urzędowych”, które przedstawił w niniejszej sprawie (k-24). Zupełnie nagannym i bezprawnym postępowaniem było już odebranie przez uczestnika kolejnego zawiadomienia o rozprawie, przeznaczonego dla wnioskodawcy i podpisanie potwierdzenia odbioru imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy. W tych okolicznościach, zeznania uczestnika, jakoby „wrzucił mu te przesyłki w szparę w oknie albo w drzwiach” nie zasługiwały na uwzględnienie jako wiarygodne dla wykazania faktu, że zawiadomił brata o toczącym się postępowaniu spadkowym po matce, oraz, że nie wziął on udziału w tym postępowaniu z własnej woli. Istotnym jest, że nawet sam uczestnik nie potrafił wyjaśnić, dlaczego brat A. miałby zataić fakt istnienia testamentu, gdyby wiedział o toczącej się przed sądem sprawie. Aktywna postawa

wnioskodawcy w niniejszej sprawie przeczy twierdzeniom uczestników, jakoby wnioskodawca nie chodził do urzędów z własnej wyгоды. Ponadto, zeznania obojga uczestników, na okoliczność, że nie wiedzieli o testamencie, były sprzeczne z zeznaniami nie tylko wnioskodawcy, ale także przesłuchanych w sprawie świadków: A. J., S. M., S. P. i W. R., którzy zeznali, że fakt sporządzenia przez spadkodawczynię testamentu, w którym powołała syna A. do spadku był znany w rodzinie i wśród znajomych, także wiedzieli o nim uczestnicy, którzy byli obecni przy wypowiedziach samej spadkodawczyni na ten temat.

Po dokonaniu otwarcia i ogłoszenia testamentu notarialnego z dnia 5 lutego 2008r., Sąd zmienił postanowienie stwierdzające nabycie spadku po W. W. (1), stwierdzając, że dziedziczenie nastąpiło na podstawie w.w. testamentu, na rzecz syna spadkodawczyni A. W. w całości, w oparciu o przepisy art. 679 § 1 kpc w zw. z art. 926 § 1 i 2 kc. Dziedziczenie ustawowe następuje bowiem tylko wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy. Rozrzucić zaś majątkiem na wypadek śmierci można jedynie przez testament (art. 941 kc). Wobec ujawnienia testamentu spadkodawczyni już po wydaniu prawomocnego postanowienia stwierdzającego nabycie spadku na podstawie ustawy, należało zmienić postanowienie, ponieważ osoby, które uzyskały stwierdzenie nabycia spadku nie są spadkobiercami (B. P. i E. W.) lub ich udział w spadku jest inny niż stwierdzony postanowieniem z dnia 30 marca 2015r. (A. W.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, Sąd zmienił dotychczasowe postanowienie i stwierdził, że spadek po W. W. (1), na podstawie testamentu notarialnego z dnia 5 lutego 2008r., nabył wnioskodawca syn A. W. w całości.

Orzeczenie w pkt II oparto na przepisie art. 520 § 2 kpc w zw. z art. 98 § 3 kpc, art. 105 § 1 kpc i § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, w brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia wniosku (Dz.U. 2015, poz. 1800), obciążając uczestników po połowie obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania, poniesionych przez wnioskodawcę, w tym: z tytułu opłaty sądowej od wniosku (50 zł), z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika, będącego adwokatem w podwójnej stawce minimalnej (240 zł, mając na uwadze, że ważność testamentu nie była przedmiotem postępowania) i z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł).

W toku postępowania Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki, związane ze stawianictwem świadka S. M., przyznane na podstawie prawomocnego postanowienia z dnia 18 lipca 2016r. (k-67). W oparciu o przepisy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 520 § 2 kpc, wydatkami tymi obciążono po połowie uczestników postępowania.